

Kursplan Specialistkollegium – i Västra Götalandsregionens regi

Syfte

Specialistutbildningen omfattar flera moment som var för sig och tillsammans bidrar till specialistpsykologens kompetens:

- Fördjupad teoretisk kompetens inom vald inriktning
- Ökad yrkesskicklighet inom vald specialitet, där specialistkunskaperna omsätts
- Fördjupad professionsteoretisk, etisk och yrkesjuridisk kompetens som säkerställer att specialistpsykologen kan axla det utvidgade ansvar som specialistrollen innebär

Den tredje av dessa delar representeras i specialistutbildningen av introduktionskursen och specialistkollegiet. Specialistkollegiet bygger vidare på introduktionskursen och syftar till en fördjupad förståelse och beredskap för vad ett professionellt förhållningssätt innebär i förhållande till specialistrollen. Genom att i en vänlig och stödjande miljö uppmuntra till gemensamma diskussioner utifrån konkreta situationer och problem som deltagarna upplevt i sin yrkesvardag, integreras de teoretiska inslagen i utbildningen med de mer praktiska. En specialistroll innebär en förändring av den egna yrkesidentiteten och den professionella relationen till kollegor och andra yrkesgrupper. Det kan också innebära förändrade arbetsuppgifter och en annan position i organisationen. I specialistrollen ligger ett ansvar att om det efterfrågas leda, utveckla och utbilda inom det egna kunskapsområdet. Det huvudsakliga syftet med specialistkollegiet är att stärka yrkesidentiteten utifrån dessa nya kunskaper. Kollegiet ska förbereda specialistpsykologen för att kunna axla ett psykologiskt ledningsansvar och företräda psykologprofessionen och ämnesinriktningen.

Innehållsmässigt innebär detta ett forum för övning och kunskapsinhämtning samt analys av den egna yrkesutövningen med avseende på ledarskap, metodutveckling, kunskaps- och färdighetsöverföring, och samverkan med andra professioner.

Lärandemål

Under specialistkollegiet ska deltagaren visa förmåga att:

- identifiera och genomföra ansvarsuppgifter som passar specialistrollen inom den aktuella verksamheten
- identifiera relevanta dilemman i yrkesutövningen som specialistpsykolog och ge förslag på lämpliga åtgärder och ett professionellt förhållningssätt vid risk- och konsekvensanalyser av den egna verksamheten

Efter avslutat specialistkollegium ska deltagaren ha fördjupad kunskap och förståelse samt ökad förmåga när det gäller:

- att axla rollen som ledare för den psykologiska verksamheten, psykologprofessionen och ämnesinriktningen
- att leda och delta i evidensbaserad metodutveckling (planera, genomföra, utvärdera) inom den egna verksamheten
- att leda och delta i kartläggning och planering av kompetensförsörjning av sin profession inom den egna verksamheten såväl som mer övergripande inom det egna ämnesområdet
- att självständigt ansvara för evidensbaserad kunskaps- och färdighetsöverföring gentemot den egna och andra professioner

Innehåll

Innehållsmässigt ska några centrala aspekter av specialistrollen behandlas:

- Ledarskap och organisation
- Professionella, etiska och juridiska dilemman
- Samverkan med andra yrkesgrupper
- Handledarskap, konsultation, utbildning och rådgivning
- Evidensbaserad praktik

Deltagarna ansvarar för sitt eget lärande genom att bereda relevanta frågeställningar till gruppen. Frågeställningar diskuteras och genomarbetas på ett sätt som leder till kunskaps- och färdighetsutveckling. Deltagare och specialistkollegiementor har gemensamt ansvar för detta. Arbetet sker med hänsyn till etiska, professionsteoretiska, organisatoriska och ämnesmässiga perspektiv utifrån aktuellt kunskapsläge.

Praktiska moment

- Avstämning med närmaste chef under specialistkollegiet för att planera praktiska arbetsuppgifter och framtida specialistroll
- Praktiska arbetsuppgifter i den egna verksamheten

Loggbok

Loggbok används som verktyg för att främja ansvar för eget lärande och utveckling.

Personlig processplan

I den personliga processplanen ska den enskilde deltagaren formulera individuella mål inom de generella lärandemål som specialistkollegiet har. Vidare ska deltagaren tillsammans med närmaste chef definiera konkreta aktiviteter för att uppnå egna mål och delmål.

Deltagaren ansvarar i samarbete med närmaste chef för att omsätta målen till praktik i sin yrkesvardag. Kollegiet fungerar som kontinuerlig uppföljning och stöd i detta arbete. De eventuella dilemman och svårigheter som uppstår kan utgöra diskussions- och analyspunkter under kollegieträffarna. Samtliga deltagare ska aktivt bidra med återkoppling, råd och stöd till varandra.

Ramar

Omfattningen av specialistkollegium är 72 timmar, jämnt fördelade på sex terminer. Kollegierna är områdesövergripande och innehåller deltagare från olika specialinriktningar.

Varje enskild deltagare ansvarar för att hålla en god struktur vid mötena och bidra till ett gott samarbetsklimat. Specialistkollegiemötena och deltagarna har ett gemensamt ansvar för att varje deltagare ges utrymme och kommer till tals. Kursplanen följer Psykologförbundets lärandemål och specialistkollegiemötena ansvarar för att utvärdera specialistkollegiet utifrån mål och innehåll.

Deltagarna förutsätts noggrant iaktta etisk uppförandekod under hela specialistkollegiet. En övergripande princip är att den blivande specialistpsykologen ska kunna vara förvissad om att känslig information som delas mellan deltagarna om personer, händelser eller organisationer inte kommer att spridas utanför kollegiet. I övrigt förutsätts den blivande specialisten följa Sveriges Psykologförbunds etiska riktlinjer. Deltagare som brister i etisk uppförandekod avskiljs från specialistkollegiet.

Kurskrav

För att påbörja specialistkollegium krävs att man är antagen till specialistutbildningen och har examinerad Introduktionskurs.

Godkännande av specialistkollegium sker genom:

- 100 % närvaro, och vid behov ersättningsuppgift
- Efterföljande av etisk uppförandekod
- Aktivt deltagande i specialistkollegiet genom att bidra med innehåll, reflektion, analys, engagemang, stöd, återkoppling samt använda sig av loggboken
- Genomförande av praktiska moment på den egna arbetsplatsen
- Tar ansvar för det egna lärandet under specialistkollegiet och utvecklingen mot specialistrollen
- Kontinuerligt lämna in utvärdering av specialistkollegiet

/Utbildningsenheten för psykologer – en del av VGR Akademin: november 2017, uppdaterad februari 2019, februari 2020 samt augusti 2023